

2381

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי־מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה.

הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
2. אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים.** מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי־קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

[illegible]

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת

يجب الإشارة في المربع ☐ إذا أُعطي دفتر إضافي

* التّعليمات باللّغة العربيّة علم، ظهر الصّفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتم مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ד, 2024
מספר השאלון: 2381

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך

לבתי ספר דתיים

הוראות

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

מן החלקים א-ב יש לענות על
ארבע שאלות לבחירתכם.

חלק א	-	בראשית	{	84	נקודות
חלק ב	-	ישעיה			
חלק ג	-	מלכים ב, יונה, תהלים		16	נקודות
				100	סך הכול נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.

ד. הוראות מיוחדות: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

ענו על ארבע מן השאלות 1–7 (לכל שאלה – 21 נקודות).

חלק א – בראשית

1. פרק י"ב

א. (1) עיינו בפסוק א'.

כתבו בלשונכם מה ה' מצווה על אברהם, והסבירו מדוע ציווי זה נחשב ניסיון לאברהם.

(2) עיינו בפסוק י'.

בפסוק י' מסופר על הרעב בארץ. הסבירו מדוע הרעב נחשב ניסיון לאברהם.

(8 נקודות)

ב. עיינו בפרק כ"ב, פסוק א'.

רמב"ן (לפסוק א'): "עניין הניסיון... יקרא 'ניסיון' מצד המנוסה, אבל המנסה יתברך [הקב"ה] יצווה בו [בניסיון] להוציא הדבר מן הכוח אל הפועל, להיות לו [לאדם שעומד בניסיון] שכר מעשה טוב, לא שכר לב טוב בלבד... והנה כל הניסיונות שבתורה לטובת המנוסה".

(1) הסבירו בלשונכם את המשפט המודגש בדברי הרמב"ן.

(2) על פי המשך דברי רמב"ן, הסבירו מדוע הניסיון הוא "לטובת המנוסה".

(8 נקודות)

ג. מעובד על פי הרב שלום נח ברזובסקי ("נתיבות שלום"):

כל ניסיונות החיים העוברים על האדם, הרי הם כולם להנאתו ולטובתו, שמובילים את האדם להשיג תכליתו, שעל ידי שיתגבר על הניסיונות יוכל להגיע לתיקונו וייעודו בעולמו. וזהו פירוש "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", לך לך... אל ייעודך, אל תיקון נשמתך.

על פי ה"נתיבות שלום", מהי מטרת הניסיון?

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

2. פרק י"ח

א. עיינו בפסוקים ט'–ט"ו.

(1) הסבירו מדוע צחקה שרה.

(2) מה אמר ה' על הצחוק של שרה, וכיצד הגיבה שרה על דברי ה'?

(8 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים כ"ג–כ"ח.

(1) הסבירו את הטענות של אברהם בפסוקים כ"ג–כ"ד.

פסוק כ"ג – _____

פסוק כ"ד – _____

(2) "הִנֵּה נָא הוֹאֵלְתִּי לְדָבָר אֵל ה' וְאֲנִי עֶפֶר וְאַפֶּר" (פסוק כ"ז).

רד"ק (לפסוק כ"ז): "ואנכי עפר ואפר" - ואף על פי שאנכי עפר ואפר לדבר כנגד כבודו ודיבורו וכנגד

משפטו [של ה'], לא באתי אלא ללמוד ולדעת משפטו איך הוא."

על פי רד"ק, מה הייתה המטרה של אברהם בדיון עם ה' בנוגע לסדום?

(8 נקודות)

ג. עיינו בפסוקים כ"ג–כ"ה.

רד"צ הופמן (לפרק י"ח, פסוק כ"ג): "זוהי הפעם הראשונה שאדם ניגש אל האלוקים כדי להתפלל על

זולתו... מסתבר... שייעודו של אברהם להיות 'אב המון גוים' (פרק י"ז, פסוק ה') הוא אשר נתן לו את

הזכות ואף הטיל עליו את החובה להתפלל על זולתו."

על פי הרב הופמן, מדוע התפלל אברהם על אנשי סדום?

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

3. פרק כ"ז

א. (1) על פי מה שלמדתם, הסבירו מדוע רצה יצחק להעניק את הברכות לעֶשָׂו ולא ליעקב.

(2) על פי מה שלמדתם, הסבירו מדוע רצתה רבקה שיעקב יקבל את הברכות ולא עֶשָׂו.

(8 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים י"ח–כ"ה.

(1) רש"י (לפסוק כ"א): "אמר יצחק בליבו אין דרך עֶשָׂו להיות שם שמיים שגור בפיו, וזה אמר 'כי הקרה ה' אלקיך' (פסוק כ')".

על פי רש"י, הסבירו מה בדברי יעקב שבפסוק כ' עורר את חשדו של יצחק שהעומד לפניו אינו עֶשָׂו.

(2) רש"י (לפסוק כ"ב): " 'קול יעקב' - שמדבר בלשון תחנונים 'קום נא' (פסוק י"ט), אבל עֶשָׂו בלשון קנטוריא [בוטה וגסה] דיבר".

על פי רש"י, הסבירו מהו הדבר הנוסף שעורר את החשד של יצחק שהעומד לפניו אינו עֶשָׂו.

(8 נקודות)

ג. "אֶנֶכִּי עֹשֶׂה בְּכֶרֶךְ" (פסוק י"ט).

מעובד על פי ה"בן איש חי" (דרשות, תולדות): הִנֵּה במאמר "אנוכי עֹשֶׂה בכֶרֶךְ" לא היה שום שקר, שהרי יעקב קנה את הבכורה מעֶשָׂו אחיו.

כיצד ה"בן איש חי" מצדיק את תשובת יעקב ליצחק?

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

4. פרק ל"ז

א. עיינו בפסוקים י"ח–כ"ז.

בפסוקים אלה מתוארות שלוש הצעות שונות לפגיעה ביוסף.

בנוגע לכל אחת מן ההצעות – כתבו מיהו המציע, ומהי ההצעה.

(8 נקודות)

ב. רש"י (לפסוק כ"ב): "למען הציל אתו" - רוח הקודש מעידה על ראובן שלא אמר זאת אלא להציל אותו [את יוסף], שיבוא הוא ויעלנו משם. אמר [ראובן]: אני בכור וגדול שבכולם, לא ייתלה הסירחון אלא בי".
על פי רש"י, פסוק כ"ב מתחלק לשני חלקים.

מיהו הדובר בחלק הראשון של הפסוק?

מיהו הדובר בחלק השני של הפסוק?

צטטו את דברי הדובר השני.

(8 נקודות)

ג. ר' יצחק שמואל רג"ו (לפסוק כ"ט): "וישב ראובן אל הבור" - ובמכירתו [של יוסף] לא היה שם. כי מייד שהשליכוהו אל הבור, נתרחק מהם כדי שלא ירגישו בבואו אחר כך אל הבור להעלות משם את יוסף".
על פי ר' יצחק שמואל רג"ו, מדוע לא היה ראובן נוכח במכירת יוסף?

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

5. פרק נ'

א. עיינו בפסוקים א'–י"ג.

בפסוקים אלה מתוארים שלושה שלבים באבל על יעקב ובקבורתו.

ציינו בנוגע לכל אחד מן השלבים – היכן התרחש, ומי השתתף בו.

שלב א' –

שלב ב' –

שלב ג' –

(8 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים ט"ו–כ"א.

(1) מממה חששו האחים, ומדוע התעורר חשש זה דווקא לאחר פטירת יעקב?

(2) על פי פירוש שלמדתם, הסבירו מדוע הגיב יוסף בבכי על דברי האחים.

(8 נקודות)

ג. עיינו בפסוק ז'.

"תורה תמימה" (לפסוק ז'): " ויעל יוסף - במידה שאדם מודד [מתנהג] מודדים לו [מתנהגים איתו]. יוסף

זכה לקבור את אביו ואין באִחָיו גדול [חשוב] ממנו, לפיכך זכה שנתעסק בו משה שאין בישראל גדול

ממנו. שנאמר 'ויקח משה את עצמות יוסף עמו' (שמות, י"ג, י"ט)."

על פי ה"תורה תמימה", מדוע זכה יוסף שמשה יעסוק בקבורתו?

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

חלק ב – ישעיה

6. פרק ה'

א. עיינו בפסוקים א'–ז'.

בפסוקים א'–ב' מתוארות פעולות שבעל הכרם עושה כדי להיטיב את כרמו.
צטטו שלוש פעולות המוזכרות בפסוקים אלה, והסבירו בלשונכם כל אחת מן הפעולות.

(8 נקודות)

ב. (1) עיינו בפסוקים ג'-ד'.

על פי מה שלמדתם, מדוע בעל הכרם מבקש מן המאזינים לשפוט בינו ובין כרמו?

(2) כתבו בלשונכם את הנמשל של משל הכרם.

(8 נקודות)

ג. "וַאֲבִיא אֶתְכֶם אֶל אֶרֶץ הַכְּרָמַל [ארץ-ישראל] לֶאֱכֹל פְּרִיָּה וְטוֹבָה וְתִבְאֹו וְתִטְמְאֹו אֶת אֶרֶצִי וְנַחֲלָתִי שְׁמֹתָם לְתוֹעֵבָה" (ירמיה, ב', ז').

הסבירו את הרעיון המשותף לירמיה, פרק ב', פסוק ז' ולמשל הכרם.

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

7. פרק מ', פסוקים א'–י"א

א. (1) עיינו בפסוקים א'–ב'.

"נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹקִים" (פסוק א').

על פי מה שלמדתם, מי נקרא לנחם, ואת מי יש לנחם?

(2) בפסוק ג' קול קורא: "פנו דרך ה' ישירו בערבה מסלה לאלקיננו".

הסבירו בלשונכם מה קורא הקול שבפסוק ג' לעשות.

(8 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים ו'–ח'.

(1) על פי פסוקים אלה, הסבירו את ההשוואה שבין ה' לאדם.

(2) על פי מה שלמדתם, הסבירו לשם מה הנביא עורך השוואה בין ה' לאדם בנבואת נחמה.

(8 נקודות)

ג. "הרימי בכח קולך, מבשרת ירושלם; הרימי אל תיראי אמרי לערי יהודה הנה אלקיכם" (פסוק ט').

המקור שלפניכם מעובד על פי רבי אליעזר מבלגנצי (לפסוק ט'):

"הרימי בכח קולך" - ולא כדובר שקר שמתבייש להרים קולו, אלא הרימי קולך לבשר.

"אל תיראי" - שלא יתקיימו דברי ה' בבשורתך, כי ודאי יתקיימו, לכן יהיה לך פתחון פה לבשר.

על פי ר' אליעזר מבלגנצי, מה אפשר ללמוד מדברי הנביא "הרימי בכח קולך", "אל תיראי" על הבשורה

לערי יהודה?

(5 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

חלק ג – מלכים ב, יונה, תהלים (16 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 8–11.

8. מלכים ב, פרקים י"ח–י"ט

א. עיינו בפרק י"ח, פסוקים י"ז–כ"ז.

(1) מה הייתה המטרה העיקרית של רבשקה בנאום שלו ליושבי ירושלים?

(2) עיינו בפסוקים כ"א–כ"ב.

בפסוקים אלה רבשקה אומר לעם שהם אינם יכולים לסמוך על קבלת עזרה מגורמים אחרים.

מי הם שני הגורמים שהעם אינו יכול לסמוך עליהם, ומדוע הם אינם יכולים לסמוך על

כל אחד מהם?

(8 נקודות)

ב. עיינו בפרק י"ט, פסוקים א'–ז'.

(1) חזקיהו שולח שליחים לישעיהו ואומר לו: "יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה כי באו בנים עד משׁבֿר

וכח אין ללדה" (פסוק ג').

"דעת מקרא" (לפסוק ג'): "כלומר ישראל... אין להם כוח להתגבר על הצרה הזאת".

כתבו בלשונכם את המשל שבפסוק, והסבירו על פי "דעת מקרא" את הנמשל.

(2) על פי הכתוב, חזקיהו לא נכנע לסנחריב.

הסבירו כיצד תשובתו של ישעיהו סייעה לחזקיהו להחליט שלא להיכנע לסנחריב.

(8 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

שימו לב: שאלה זו מיועדת לתלמידים שלמדו את יחידת הבחירה "ביטחון והשתדלות".

9. א. (1) עיינו בדברי הימים ב, פרק ל"ב, פסוקים א'–ח'.
ציינו שלוש פעולות שעשה חזקיהו בעקבות החלטתו למרוד באשור.

(2) עיינו בישעיה, פרק כ"ב, פסוק ט'–י"א.
על פי פסוקים אלה, הסבירו את הביקורת של ישעיהו על העם ועל חזקיהו.

(8 נקודות)

ב. (1) בחרו באחד מן הממצאים הארכאולוגיים: מנסרת סנחריב, תבליט לכיש.
הסבירו מה אפשר ללמוד מן הממצא שבחרתם על מסע הכיבוש שערך סנחריב.

(2) בחרו באחד מן הממצאים הארכאולוגיים מתקופת חזקיהו: כתובת השילוח, החומה הרחבה.
תארו והסבירו את הממצא שבחרתם.

(8 נקודות)

10. יונה, פרק א'
א. רד"ק (לפסוק א'): "ויש לשאול, למה נכתבה נבואה זו בכתבי הקודש, וכולה על נינוה, שהייתה מאומות העולם, ואין בו זכר לישראל, ואין בכל הנביאים זולתה כמוה".

(1) הסבירו את השאלה של רד"ק.

(2) על פי מה שלמדתם, כתבו תשובה אחת על שאלתו.

(8 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

ב. "וַיָּקָם יוֹנָה לְבָרֵךְ תַּךְ־שִׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה'" (פסוק ג').

(1) על פי מה שלמדתם, כתבו שאלה אחת שהמעשה של יונה מעורר.

(2) על פי מה שלמדתם, כתבו תשובה על שאלה זו.

(8 נקודות)

11. תהלים, מזמור קכ"ו

א. "בְּשׁוּב ה' אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֻלְמִים" (פסוק א').

מצודת דוד: "בשוב' - יאמרו אז הנגה כל הצרות שעברו הרי הם כאילו חלמנו חלום, רצה לומר לרוב הטובה שיהיה להם אז, ידמה להם שלא היו הצרות באמת כי אם בחלום ראו כאילו מַצְרִים להם".

(1) על פי "מצודת דוד", מהו האירוע המתואר במזמור כחלום?

(2) הסבירו מדוע המשורר מתאר את האירוע כחלום ולא כהתרחשות במציאות.

(8 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים ה'–ו'.

על פי מה שלמדתם, הסבירו את המשל המתואר בפסוקים אלה ואת הנמשל של משל זה.

(8 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

טיוטה

[illegible]

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2381

טיוטה

[illegible]

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"